

Reformy z Florencie. Statočné Srdce v EÚ nechceme. Švajčiarci šetria, Gréci bodujú.

Taliansko má už štvrtého premiéra od začiatku krízy a trinásteho za posledných 20 rokov.



Enrico Letta stratil podporu vo svojej vlastnej strane a tak majú v Taliansku nového premiéra. V krajine, kde politika je súčasť pop kultúry, je táto funkcia dosť nestála a je to už štvrtý premiér od začiatku krízy a trinásty za posledných 20 rokov. Meno aktuálneho trénera politickej reprezentácie je Matteo Renzi. V kolónke predošlé zamestnanie má primátora Florencie a vyznačuje sa tým, že s 39 rokmi je najmladší premiér Talianska v histórii.

Svojich prvých 100 dní začal s príslušným temperamentom. Na marec ohlásil reformu pracovného trhu, na apríl reformu verejnej správy a v máji sa má zreformovať taliansky daňový systém. Európu tým veľmi neohúril. Brusel ho podozrieva, že veľkými sľubmi si chce len pripraviť pôdu na vyjednanie výnimiek z rozpočtových pravidiel. Preto už popredu priletelo varovanie, že krajina s dvojbiliónovým dlhom môže na výnimky zabudnúť. No kto sa pri výnimkách smeje naposledy, smeje sa najlepšie a Brusel to zatiaľ ešte nikdy nebol.

Európu začalo obchádzať strašidlo secesie, teda vystúpenia časti územia zo štátneho zväzku.

Európu začalo obchádzať strašidlo – strašidlo secesie, teda vystúpenia časti územia zo štátneho zväzku. Nie, nemyslíme vyhlásenie nezávislosti Lvova, ktoré asi dlho nevydrží. Komisia si všíma skôr Škótsko, ktoré aspiruje na nezávislosť. Šéf Komisie Barroso im odkázal, že bude pre nich „extrémne ťažké, ak nie nemožné“ byť prijatí nazad do Únie. Zaujímavé, nebol problém prijať „diskutabilné“ krajiny ako Rumunsko, ale vyspelá západoeurópska krajina je zrazu problém. Skoro to znie, ako by sa šéf Komisie nahnevane vyhrážal. Možno chcel, aby ho počuli aj v Katalánsku.

A keď už bol rozbehnutý, pustil sa aj do Švajčiarov. Tí pred dvoma týždňami v referende stanovili kvóty aj pre imigrantov zo všetkých štátov EÚ, čo dosť zle znášajú predstavitelia Únie aj viacerých západných štátov. Barroso vyhlásil, že toto rozhodnutie bude mať dopad na vzťahy a spoluprácu v oblasti vedy, vzdelania, či obchodu s energiami. Vraj nemôžete „zjesť koláč a zároveň ho mať celý.“ Bonmoty sú síce zábavné, ale niekedy nemajú žiaden zmysel, čo je aj tento prípad. Najmä je otáznne, kto obmedzením spolupráce s jednou z najvyspelejších krajín na svete viac stratí.

Švajčiarsko používa na ochranu vzdušného priestoru vlastné lietadlá len v pracovnom čase.

Mohli by sme sa veru od Švajčiarov všeličo naučiť. Krajina napríklad v rámci šetrenia používa na ochranu vzdušného priestoru vlastné lietadlá len v pracovnom čase, mimo neho si prenajíma služby susedov, tak ako pred pár dňami, keď unesený Boeing do Ženevy eskortovali Taliani a Francúzi. Švajčiarska armáda má vo svete rešpekt, veď nakoniec krajinu sa neodvážili napadnúť ani nacisti, hoci Hitler považoval Švajčiarsko za krajinu s najodpornejším systémom na svete a smrteľného nepriateľa.

Francúzsky premiér Hollande a jeho predchodcovia naopak šetriť zabudli a dnes prosia zahraničných investorov, aby prišli do krajiny. Prudký prepád zahraničných investícií už vystrašil aj ich. No keď investori prídu, býva to pre Francúzov tvrdé. Potápajúcemu sa Peugeotu nepomáha ani štátna podpora a tak má firmu zachrániť čínsky partner. Ro-



Grécko po 66 rokoch dosiahlo prebytok bežného účtu, teda exporty prevýšili importy.

Bývalého rakúskeho viceguvernéra centrálnej banky obvinili z podplácania.

Pripravovaná daň z finančných transakcií má ľudí pripraviť o stovky miliárd.

dina Peugeotovcov tak po 200 rokoch stráca nad firmou kontrolu a budú sa musieť učiť ako sa vyslovuje Dongfeng Motor bez nosového prízvuku.

Naopak malú oslavu si dovolili Gréci. Krajina po 66 rokoch dosiahla prebytok bežného účtu, teda exporty z Grécka prevýšili importy. Kladný rozdiel 1,24 miliardy dosiahli najmä vďaka prepadu importu a 15 % nárastu príjmov z turizmu. Reči o ďalšom záchrannom balíku ale ani napriek týmto opatrne pozitívnym správam neutíchajú. No skôr ako po európskych voľbách sa ho nedočkáme, pre mnohých politikov by bolo nepríjemné vysvetľovať, prečo už zase treba platiť na Grékov, hoci kríza už (aspoň päťkrát) skončila.

Eurovolby sú téma aj v samotnom Grécku. Vláda sa nečakane rozhodla zmeniť klasickú stranícku volebnú listinu za kandidátsku, v ktorej si voliči vyberajú konkrétnych ľudí a nie strany. Vláda to obhajuje ako demokratický krok, opozícia za tým vidí krok, ako opticky skrytý očakávané fiasko vládnych strán.



V Španielsku nový mesiac už tradične priniesol nový rekord úrovne nesplácaných pôžičiek, ktoré dosiahli 13,67 %. Škandál zaznamenal náš rakúsky sused, keď bývalého viceguvernéra centrálnej banky a ďalších osem ľudí obvinili z podplácania s cieľom zaručiť kontrakt na výrobu bankoviek pre Azerbajdžan a Sýriu. Legálne si prilepšili verejné inštitúcie v Cape Verde. Pol miliónový štátik aj v novom rozpočtovom období dostane od daňovníkov EÚ rozvojovú pomoc 55 mil-

iónov eur. Bývalá portugalská kolónia je pritom jedna z najrozvinutejších krajín Afriky.

Úspory držgrošských európskych občanov by sa mohli použiť na dobrú vec – aspoň z pohľadu euroúradníkov. Navrhujú, aby sa časť úspor v bankách „mobilizovala“ (rozumnej nútene použila) na financovanie investícií firiem. Samozrejme len tých správne uvedomelých.

I keď bude ich asi menej. Pripravovaná daň z finančných transakcií má európskych dôchodcov a ďalších sporiteľov pripraviť o stovky miliárd z hodnoty ich úspor. Najcitelnejšie v Nemecku, kde sa straty odhadujú na 150 miliárd a v Taliansku, kde odhad prekračuje 200 miliárd. Pridá sa aj Slovensko, ktoré nemôže chýbať pri žiadnom dobrom pokuse, ako inovatívne zdaníť svojich občanov.

Aspoň verbálne sa pohol aj projekt spoločného rezolučného fondu, v ktorom sa banky majú skladať na svoju vlastnú záchranu. Desať rokov na jeho vybudovanie sa zdá dosť skoro každému. Nemci najskôr boli proti tomu, aby sa spoločné prostriedky mohli aktivovať skôr, ale aj tu sa už ľady roztápajú. Ak sa už tešíte na to, ako budú naše banky pomáhať španielskym, možno bude vaša radosť naplnená o pár rokov.

Tentoraz sa mi vtipný záver nepodaril, ale nech vám to nebráni mať vtipný záver týždňa.

Martin Vlachynský
20.2.2014